

עפ"ת 6058/09/13 - אייל קמחי נגד מדינת ישראל -

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 6058-09-13 קמחי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 1458

בפני המערער נגד המשיבה
כב' השופט כמאל סעב
אייל קמחי
מדינת ישראל - על ידי פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בשם המערער טען עו"ד תומר בן חמו.

בשם המשיבה טען עו"ד שגב אדלר.

פסק דין

לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה, (להלן: "בית משפט לתעבורה"), אשר ניתן ביום 02/09/13, על ידי כב' השופט ש. יציב בתיק ת"ד 7792-08-11.

הערעור הוגש תחילה על ידי המערער בעצמו, אך בשלב מסוים, הוגשה הודעת ערעור מתוקנת על ידי בא כוחו - עו"ד תומר בן חמו, ובה הפנה את הערעור כנגד הרשעתו של המערער בדיון ולחילופין, כנגד חומרת העונש.

המערער הובא לדין בבית משפט לתעבורה בגין העבירות של סטייה מנתיב נסיעה - עבירה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות"), נהיגה רשלנית - עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") ביחד עם סעיף 38(2)(3) לפקודה והתנהגות שגרמה נזק לרכוש וחבלה של ממש לגוף - לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות ובצירוף סעיף 38(3) לפקודה.

בעובדות כתב האישום נטען כי ביום 15/11/10, נהג המערער ברכב פרטי בדרך רבין שבקריית מוצקין ונסע מכיוון קריית ים לכיוון קריית מוצקין. במהלך הנסיעה ובהגיעו לגשר רבין, שם הכביש הוא דו סטרי ומופרד על ידי קו הפרדה רצוף כשבצדו הימני קיימת מדרכה ובצד שמאל קיימת אבן שפה; הכביש תקין, יבש, ראות טובה ושדה הראייה פתוח במרחק של כ- 80 מטר.

באותה עת, נסע בנתיב הנגדי, אל מול המערער, רכב אחר, ואז וללא סיבה סבירה, סטה רכב המערער לנתיב הנגדי, חסם את דרכו של הרכב האחר שנסע בנתיב הנגדי לכיוון נסיעת המערער וגרם להתנגשות כלי הרכב (להלן:

"התאונה".

כתוצאה מהתאונה,, נחבלו בגופם ונזקקו לטיפול רפואי נהגת הרכב האחר ונוסעת נוספת שנסעה יחד אתה. אצל הנהגת אובחן שבר רדיוס באמה ימין, אושפזה למשך חמישה ימים ונותחה לשחזור פתוח וקיבוע פנימי של השבר. כמו כן, כלי הרכב ניזוקו.

המערער כפר בעובדות כתב האישום.

בית משפט השלום לתעבורה הנכבד שמע את ראיות הצדדים והרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו.

בית משפט לתעבורה בחן את הראיות שהובאו בפניו וקבע בסופו של יום כי עדותו של נהגת הרכב האחר מקובלת עליו ועל פי התרשמותו המדובר בעד:

".. מהימן והחקירה הנגדית לא הצליחה לערער רושם זה".

על כן, קבע בית משפט לתעבורה כי המשיבה הוכיחה את היסודות העובדתיים שנטענו בכתב האישום ובהתאם לכך הוכיחה גם את היסודות המשפטיים הדרושים לשם הרשעת המערער בעבירות שיוחסו לו, לרבות העובדה כי הנהגת האחרת סבלה מחבלה של ממש, כעולה מהמוצגים שהוגשו בפניו.

בית משפט השלום לתעבורה הנכבד שמע את טיעוני הצדדים לעניין העונש והטיל על המערער את העונשים הבאים:

4 חודשי פסילה בפועל, 3 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים וקנס כספי בסך 2500 ₪.

מכאן הערעור שבפני הן ביחס להרשעה והן ביחס לחומרת העונש.

בא כוח המערער טוען כי גם על פי קביעת בית משפט לתעבורה הסטייה של המערער הייתה כ- 40 ס"מ, כאשר נסעו כלי הרכב מעל הגשר בכיוונים הפוכים ולדעתו, לא ניתן בנסיבות העניין לומר כי המערער נהג ברשלנות.

לטעמו של הסנגור, הנסיבות מתאימות לעבירה של נהיגה בחוסר זהירות.

הסנגור הפנה לכך שהמערער נחקר במשטרה כחשוד בביצוע עבירה של נהיגה בחוסר זהירות ולא בעבירה של נהיגה ברשלנות. בשל כך, לדעת בא כוח המערער, לא היה מקום לייחס למערער עבירה של נהיגה ברשלנות. לטענה זו ביקש

בא כוח המשיבה להשיב בכתב ואכן השלמת טיעוניו הוגשו ובהם טען כי אין בעובדה שהמערער הוזהר בעת חקירתו בעקבות התאונה כחשוד בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות כדי שלא לייחס לו עבירה של נהיגה ברשלנות. בא כוח המשיבה הפנה לע"פ 1486/99, **דוד בלחניס נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 1.11.99), שם כתב בית משפט העליון (כב' השופט מ. אילן), כי:

"אין זכות יסוד להיות מוזהר תוך נקיבת סעיף עבירה כלשהו. האזהרה הינה אלא כלי לוודא שהחשוד מודע לזכותו לשתוק. היא הוכנסה למשפט ארצנו דרך "תקנות השופטים" באנגליה ועד לחקיקת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים") לא הייתה לו כל עיגון בחקיקה. בחוק האמור האזהרה אומנם קיבלה עיגון חקיקתי בסעיף 28 (א) הקובע חובה לתת לאדם המועמד למעצר הזדמנות להשמיע את דברו לאחר שהוזהר שאינו חייב לעשות כן וכל אשר יאמר יוכל לשמש כראיה נגדו. אף סעיף זה אינו מזכיר חובה לציין סעיף עבירה במסגרת האזהרה".

ראו גם חוות דעתו של השופט י. קדמי, שם כתב כי:

"אי התאמה בין העבירה נושא האזהרה לבין העבירה נושא האישום, נימה אף הוא בין השיקולים ששוקל בית המשפט לעניין עמידת ההודיה במבחן הקבילות; כאשר, ככלל, הטענה בהקשר זה הינה טענת "פיתוי" - מכון - למסירת הודיה בעבירה קלה. חשוד אינו קונה לו זכות לאישום בעבירה נושא האזהרה; וכל עוד אין הנקיטה בעבירה קלה במסגרת האזהרה מהווה "אמצעי חקירה פסול", אין לה השלכה על קבילותה של ההודיה."

טענת המשיבה מבוססת על פסיקת בית משפט עליון והיה די בכך כדי לדחות טענת המערער.

כאמור, לבא כוח המערער נשמרה הזכות להתייחס להשלמת סיכומי המשיבה תוך 7 ימים, סיכומי המשיבה המשלימים הוגשו ביום 24.03.14 ועד כה לא הוגשה כל תגובה מטעם המערער או בא כוחו. מכך אני למד שבא כוח המערער לא חולק על הנטען בהשלמת הסיכומים של המשיבה והמבוססת על פסיקת בתי המשפט.

מעבר לנדרש אציין בהקשר לטענה הנ"ל כי לא מצאתי כל ממש בטענת הסנגור. ברי כי השוטר אינו הגורם האחרון שמחליט מה מהות העבירה שיש לייחס לחשוד, כך שקיימת אפשרות שחוקר מייחס לחשוד עבירה מסוימת ומתברר למשפטן - הפרקליט שמעיין בתיק כי יש לייחס לאותו חשוד עבירה שונה. אין בכך כדי לפגוע בזכויותיו של החשוד ובעיקר כאשר ההבדל בין שתי הוראות החוק אינו תהומי ורחוק מאוד.

המדובר בעבירה של נהיגה רשלנית שבה הורשע המערער לעומת עבירה של נהיגה בחוסר זהירות, הנטענת על ידי המערער, וההבדל בין שתי הוראות החוק א קשור לרמת הרשלנות ולמהות הענישה. בנסיבות העניין, הסטייה של המערער לנתיב הנגדי מבטאת רשלנות משמעותית ולא נהיגה בחוסר זהירות, זאת בהיעדר הסבר סביר מטעמו של המערער לגורם שהביא לסטייה זו.

בא כוח המערער הפנה לפסיקה הדנה בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות ועל כן, ביקש לקבל את הערעור ולזכות את המערער מהעבירה של נהיגה רשלנית ובעקבות זאת גם כן, להתערב בחומרת העונש ולהקל בדינו של המערער.

בא כוח המערער הציג גם כן, מסמכים רפואיים אודות המערער ואודות נזקקותו לרישיון הנהיגה. המדובר בנכה שנפל מקומה שנייה ושבר את שתי רגליו.

המשיבה סבורה כי יש לדחות את הערעור. המדובר בנהיגה רשלנית תוך שהיא מפנה לחומר החקירה. המשיבה טענה לעניין זה חרף העובדה כי המערער לא טען זאת באופן מפורש בהודעת הערעור.

לדעת בא כוח המשיבה אין בהכרעת הדין של בית משפט לתעבורה קביעה לפיה המערער סטה קלות ומכאן שטענותיו של המערער אינן מבוססות על קביעות בית משפט לתעבורה.

עוד הוסיפה המשיבה וטענה כי הגם שאין חובת ייצוג בבית משפט לתעבורה הרי יכול היה המערער לשכור את שירותיו של עורך דין ובעניין זה אף ניתנו לו מספר הזדמנויות, אולם, משביום שמיעת הראיות, התייצב המערער בעצמו ולא הייתה בקשה מטעמו לדחייה לשם מינוי סנגור, שמע בימ"ש לתעבורה את הראיות בכך נהג כמתחייב ובאופן נכון.

בא כוח המשיבה ציין עוד כי בית משפט לתעבורה הסביר למערער את ההליכים וסייע בידו ככל שהיה דרוש. התאונה אירעה עקב סטייה של המערער מנתיב נסיעתו, סטייה שהובילה לפגיעה ברכב האחר ובעקבות זאת נגרמו הנזקים המפורטים בכתב האישום כעולה מהראיות שהוגשו לבית משפט לתעבורה.

לדעת המשיבה אין כל יסוד לטענת המערער שכביכול בנסיבות התאונה היה על בית משפט לתעבורה להרשיעו בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות, נהפוך הוא הנסיבות מבססות את ההרשעה של נהיגה ברשלנות, גם על פי הפסיקה. המשיבה הפנתה גם לעובדה כי לא נטענה כל טענה של רשלנות תורמת ולא הוכחה רשלנות שכזו. על כן, ביקשה המשיבה לדחות את הערעור על הכרעת הדין והוסיפה וטענה כי זה גם גורלו של הערעור על העונש.

המשיבה הפנתה להלכה הקובעת כי שדרכו של בית משפט של ערעור שלא להתערב בגזר הדין וכי כלל זה חל על המקרה של המערער כי הרי אין חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים. למערער הרשעות תעבורה לא מעטות, חלקן בעבירות חמורות וחרף העובדה שרישיונו נפסל והיה עליו להפקידו, הוא נתפס ביום 07/12/13, נוהג במהירות מופרזת, עבירה שבגינה הורשע. גם התנהלות זו מצדיקה דחיית הערעור לעניין העונש.

לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בפסק הדין, בראיות שהוגשו לבית משפט לתעבורה, בפרוטוקול העדויות ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור.

כאמור, בית משפט השלום לתעבורה הנכבד נתן אמון בעדויות המשיבה ועל יסוד עדויות אלו הרשיע את המערער כמי

שנהג ברשלנות תוך סטייה מנתיב נסיעה וגרימת חבלה של ממש וכידוע הלכה היא שבעניינים כגון דא, ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב, למעט מקרים חריגים. עניינו של המערער אינו נימנה עם אותם מקרים חריגים.

המערער לא הראה קיומה של סיבה שאינה תלויה בו לסטייה מנתיב נסיעתו וגרימת התאונה. על כן, די בכך כדי לבסס הרשעתו בדין לנהיגה רשלנית, גרימת התאונה ולתוצאותיה.

אין מחלוקת כי המערער סטה מנתיב נסיעתו וגרם לתאונה. לטעמי, אין כל חשיבות לעניין מידת הסטייה בין אם היא סטייה קלה או בין אם היא סטייה קשה, כי הרי בסופו של יום, סטייה זו היא שגרמה להתרחשות התאונה.

סעיף 62(2) קובע:

"העובר אחת העבירות האלה, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61 (א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ואם העבירה היא עבירת קנס שדן בה בית המשפט קנס פי 1.25 מהקנס האמור בסעיף 61 (א)(1) לחוק העונשין.

...(1)

(2) נוהג רכב בדרך קלות ראש, או ברשלנות, או במהירות שיש בה בנסיבות המקרה סכנה לציבור, אף אם היא פחותה מן המהירות המקסימאלית שנקבעה.

יש לציין כי המשיבה ייחסה למערער עבירה לפי תקנה 40(א) לתקנות והקובעת כי:

"לא יסטה נוהג רכב מנתיב נסיעתו אם עלול הדבר לגרום להפרעה או לסיכון".

נסיבות המקרה די ברורות. המערער סטה לנתיב הנגדי והתנגש עם רכב שנסע מולו וכתוצאה מהתאונה, נפגעה נהגת ברכב שנסע בנתיב הנגדי. אין ספק שמדובר בנהיגה רשלנית כשרמת הרשלנות אינה מבוטלת כלל ועיקר, בלשון המעטה, ועל כן, לא ניתן לומר כי המערער נהג בחוסר זהירות כטענתו, כך שהתקנה 21 (ג) לתקנות לא תחול על נסיבות התאונה ולמען הבהרת התמונה, אביא להלן את נוסח התקנה:

21: "כל עובר דרך חייב להתנהג בזהירות":

...(ב)

(ג) לא ינהג אדם רכב בקלות ראש, ללא זהירות וללא תשומת לב מספקת בהתחשב בכל הנסיבות ובין השאר בסוג הרכב, במטענו, בשיטת בלמיו ומצביו, באפשרות של עצירה נוחה ובטוחה ואבחנה בתמרורים, באותות שוטרים, בתנועת עוברי דרך וכן בכל עצם הנמצא על פני הדרך או סמוך לה ובמצב הדרך".

עיון בתקנה 21 (ג) מראה כי נהיגה בחוסר זהירות יכולה להתקיים בנסיבות שפורטו בתקנה. אין בתקנה זו התייחסות לסטייה מנתיב נסיעה כפי שקרה במקרה שבפנינו. אמנם, יש בנהיגה בחוסר זהירות משמעות מסוימת של נהיגה ברשלנות, אם כי ברמת רשלנות נמוכה ולכן מצא המחוקק להבחין בין רמת הרשלנות הנדרשת בכל עבירה, כך שהסטייה מנתיב הנסיעה ומעבר לנתיב הנגדי וגרימת תאונה, מבטאת רשלנות ברמה גבוהה ומכאן שלא היה כל מקום לייחס למערער עבירה של נהיגה בחוסר זהירות.

לטעמי, הרשעתו של המערער מבוססת וכ גם יתר יסודות העבירות התקיימו ודי בכך שאפנה לתיעוד הרפואי.

מכל מקום, לא מצאתי הצדקה להתערב בהכרעת הדין של בית משפט השלום לתעבורה הנכבד ועל כן, אני דוחה את הערעור ככל שהוא מתייחס להכרעת הדין.

הוא הדין ביחס לערעור לעניין העונש.

בצד העבירה שבה הורשע המערער קבוע עונש פסילה מינימאלי של שלושה חודשים, כך שפסילת המערער למשך 4 חודשים אינה מהווה חריגה באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים.

לא זו אף זו, המערער לא הפקיד את רישונו למרות חובתו לעשות כן, ואף ביצע עבירה של נהיגה במהירות מופרזת. עבירה שבוצעה לאחר הרשעתו בעבירה מושא ערעור זה.

לטעמי, העונש שהוטל על המערער הינו עונש הולם, מידתי ומאוזן, הגם שהוא זקוק לרכב עקב פגיעתו הגופנית.

אשר על כן, אני מחליט לדחות את הערעור על גזר הדין.

סוף דבר: הערעור נדחה על שני חלקיו.

אם ניתן צו עיכוב ביצוע העונש, בטל בזה הצו.

המערער יפקיד את רישונו לאלתר וישלם את הקנס בהתאם לאמור בגזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה הנכבד, כשמניין הזמן יהיה מיום מתן פסק דין זה.

המזכירות תשלח עותק מפסק דין זה לצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה.

ניתן היום, ט"ז ניסן תשע"ד, 16 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.